

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2024-05-14

Diarienummer:
KSN-2023-03551
GSN-2024-01547

Handläggare:
Elisabet Jonsson

Svar på motion om att anlägga mikroskog i Uppsala stad av Sussie Åhlander (L)

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** bifalla motionen.

Ärendet

Sussie Åhlander (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde 11 december 2023 att det ska anläggas mikroskogar i Uppsala stad. Hon föreslår att Uppsala ska prova konceptet mikroskog, samt utreda vilka ytor som är bäst lämpade för det.

Beredning

Motionen har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Klimatförändringen gör att vi kommer att ha fler extremvarma dagar i våra städer framöver. I Uppsala kommuns Mål och budget 2024 uppdras alla nämnder och bolag att utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Inriktningen i riktlinjen för Uppsalas träd är att antalet träd ska bli fler och att krontäckningen ska öka. Träden bidrar till skugga och sänkt temperatur, vilket ger mindre risk för ohälsa. Ökad krontäckning kan bidra till minskat framtida behov av kylning av lokaler. Fördröjning av regnvatten vid kraftiga skyfall samt ökad biologisk mångfald är andra värdefulla effekter av träd. Skogar är även uppskattade lekmiljöer. Att anlägga mikroskogar där det är ont om träd och natur, kan vara en väg att gå som även ger positiva upplevelsevärden.

Mikroskogar innebär planteringsytor med tätt planterade små plantor av olika träd och buskar, för att efterlikna naturen och skogen. Den täta planteringen gör att de unga plantorna gynnar varandra och växer snabbt. När snabbväxande träd som till exempel al och björk blivit stora, kan de gallras bort för att ge plats åt mer långsamväxande slutträd som ek och ask.

Krontäckningen är ojämnt fördelad i Uppsala. De centrala och östra stadsdelarna har relativt lite natur och låg krontäckning. Riktlinjerna för Uppsalas träd säger att krontäckningen ska vara hög och där den är låg ska kompletteringsplanteringar göras. Ett intressant sätt att öka antal träd långsiktigt är genom att anlägga mikroskogar. De kan bidra till att stärka den gröna strukturen och skapa nya rekreativstråk i grönska.

Mikroskogar kan anläggas på större oanvända gräsytor eller på odlingsmark i bebyggelseperiferin. Det är ett anläggningssätt som har en låg kostnad i förhållande till att plantera stora träd. För att få attraktiva mikroskogarna behövs en kontinuerlig gallring. Stadsbyggnadsförvaltningen har påbörjat kartlägga lämpliga platser och metoder för att anlägga mikroskogar.

Ekonomiska konsekvenser

Att översiktligt utreda platser och metoder för mikroskogar ryms inom gatu- och samhällsnämndens budgetram. Investeringskostnaden för att anlägga en mikroskog uppskattas till 1 - 5 miljoner kronor beroende av storlek på skog. Efter cirka 5-10 år tillkommer skötselkostnader för gallring.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 14 maj 2024
- Bilaga 1, Motion om mikroskogar från Sussie Åhlander (L)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Motion om att anlägga mikroskog i Uppsala stad

Vi går mot en global uppvärmning med allvarliga konsekvenser som vi redan ser på många håll i världen och som även påverkar Uppsala. Stormar, värmeböljor och översvämningar till följd av skyfall blir allt vanligare. Sommaren 2022 sattes stora delar av Europa i brand och 2019 härjade skogsbränder i Australien i månader. Från vårt eget närområde minns vi rapporteringen 2018 från Uppsala centralstation där resenärer vadade i midjehögt vatten och bilderna från 2021 där två personer gled fram i kajak genom Gävles gatunät.

Det är tydligt att åtgärder behöver göras för att klimatanpassa vår stad. Det vill säga, skapa förutsättningar för att bättre kunna hantera konsekvenserna av de extremväder som vi vet kommer att påverka oss i framtiden. En del i det arbetet skulle kunna vara att anlägga mikroskogar i Uppsala stad. En mikroskog skapas genom att på en mindre yta av berikad jord plantera inhemska arter mycket tätt i skogens alla höjdsikt. Metoden innebär att träden växer 10 gånger snabbare än vanlig skog och att den kan vara mycket artrik. Skogen fungerar som ett naturligt bullerskydd, renar luften, ger svalka, förebygger översvämningar, tar upp och lagrar koldioxid. I en mikroskog av olika sorters träd och buskar som upptar 100 kvadratmeters markyta kan ca 300 arter av djur och insekter uppehålla sig. Den utgör därför också en viktig uthållig insats för den biologiska mångfalden till skillnad från traditionell parkplantering.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

- att** prova konceptet mikroskog i Uppsala,
- att** uppdra åt förvaltningen att utreda vilka ytor som är mest lämpliga att ställa om till mikroskog.

Sussie Åhlander, ledamot kommunfullmäktige

